

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

Budgetunderlag 2010

Filminstitutets verksamhet finansieras via Filmavtalet, där storleken på statens bidrag fastställs, men också med direkta bidrag från Kulturdepartementet för den filmkulturella verksamheten.

Under Filmavtalet ligger bland annat produktions- och biografstöd. Den filmkulturella delen avser bland annat stöd till regionala resurscentrum och arkivverksamheten.

2008 tillsattes en utredning med uppdrag att lägga förslag om en ny filmpolitik. Uppdraget skall redovisas i september 2009.

Vi har valt att i detta budgetunderlag dels peka på de framtida behov som bör fyllas för att skapa en stark nationell filmpolitik, dels äska en höjning av anslaget för 2010 avseende regionala resurscentrum och Filmarkivet i Grängesberg.

Ökat stöd till filmproduktion

Under de två senaste åren har Filminstitutet ökat stödnivåerna för de enskilda filmerna på grund av det självklara sambandet mellan kvalitet och resurser. För att kunna göra detta har Filminstitutet därför tvingats minska antalet produktioner som kunnat få stöd.

En nyligen gjort utvärdering visar att förändringen gett önskat resultat för de stödda filmerna. Under år 2008 har svensk film haft stora framgångar såväl nationellt som internationellt.

Det finns en stor enighet inom filmbranschen om att den gjorda förändringen måste ses som ett nödvändigt första steg, men att produktionsvolymen nu ligger på en alltför låg nivå. I ett andra steg måste det totala filmproduktionsstödet öka för att möjliggöra att antalet förhandsstödda filmer ökar från dagens 14 till drygt 20, med en fortsatt nödvändig förstärkning av produktionsbudgetarna. Med fler välfinansierade svenska filmer kan kvaliteten på svensk film ytterligare stärkas och Sverige som starkt filmland vinna framgång.

En fortsatt satsning på bredd och kvalitet i svensk film kräver också förstärkningar av stöden till kort och dokumentärfilm samt till utveckling.

Filminstitutet förordar ett breddat avtal som den bästa finansieringen av framtida filmstöd.

Ett nytt Filmavtal behöver då en förstärkning av produktionsstödet med 100 Mkr.

Digitalisering

Filmen står mitt i ett genomgripande teknikskifte där övergången från analog till digital teknik kommer att få betydelse i alla led – från produktion, distribution och visning till arkivering av film.

När det gäller biografbranschen betyder teknikskiftet att den traditionella 35 mm-filmen kommer att ersättas av digitala kopior. Förändringen har påbörjats men går ännu långsamt. Med tanke på att det främsta motivet för en övergång till digital teknik är att minska kostnaderna i distributionsledet finns det goda skäl att anta att den traditionella 35 mm-filmen helt försvinner ur distributionen i samband med teknikskiftet.

Svenska Filminstitutet har i den Handlingsplan för insatser inom biograf och distributionsområdet som presenterades under hösten 2007 särskilt betonat insatser för stöd till bredd och kvalitet i filmutbudet samt att det skall finnas förutsättningar för att ny film skall kunna nå ut över hela landet. I ljuset av detta finns det skäl att verka för att digitaliseringen över hela landet sker samtidigt.

När stora biografaktörer genomför teknikskiftet riskerar biografer på medelstora och små orter att slås ut. Många av dem har inte själva de ekonomiska resurser som krävs för att göra nödvändiga investeringar i digital teknik.

Detta gäller också i övriga europeiska länder. EU-kommissionen har därför uppmärksammat problemet och diskussionen handlar nu om på vilket sätt det offentliga ska kunna stödja de hotade biograferna.

Den framtida filmpolitiken bör, med förstärkta resurser, inrymma även ett statligt stöd till digitalisering av biografer på de små och medelstora orter, där det finns ett starkt engagemang för verksamheten, men där investeringskostnaderna blir för stora. Ett stöd till digitalisering bör förutsätta att kommunen och biografägaren finansierar två tredjedelar av kostnaderna.

För att bevara ett brett utbud av film över hela landet är det enligt Filminstitutet rimligt att ett eventuellt stöd till digitalisering av biograferna villkoras så att barn- och ungdomsfilm, svensk film och film från mindre språkområden visas. Filmens tillgänglighet på biograf för syn-och hörselskadade via syntolkning och textning bör kunna öka som följd av digitaliseringen. Digitaliseringen betyder också nya visningsmöjligheter för den äldre filmen.

Förstärkning till regionerna

Landets regionala resurscentrum har en viktig betydelse för att utveckla och stödja filmaktiviteter i hela landet. Regionala resurscentrums roll för att effektivisera den nationella filmpolitiken är viktig bland annat när det gäller att fånga upp unga filmtalanger, stödja visning av kvalitetsfilm, stärka biograflivet och inte minst att stärka kommunernas filmkulturella arbete bland barn och unga. Samtidigt har stödet till regionerna varit oförändrat sedan millennieskiftet.

Det är särskilt angeläget att tillföra regionala resurscentra nya medel för att stimulera det lokala publikarbetet, bredda filmrepertoaren och att utveckla nya former för visning på biograf. Därutöver är det viktigt att stärka biografens roll som kulturell mötesplats.

I budget för 2009 har Filminstitutet som en engångssatsning avsatt 2 Mkr i rörliga medel för att stödja utveckling och förnyelse inom regionerna. Dessa medel skall kunna sökas för att utarbeta regionala/kommunala handlingsprogram inom visnings- och biografområdet och för att utveckla och förnya formerna för visning av kvalitetsfilm.

Det är angeläget att den satsning som görs under 2009 förs vidare under en treårsperiod. För att detta skall bli möjligt behövs en förstärkning av anslaget till regionala resurscentra med 2 Mkr.

Filmarkivet i Grängesberg

Sedan år 2007 har Svenska Filminstitutet i respektive års budgetunderlag begärt att medlen till filmarkivet i Grängesberg skall öka med 3 Mkr. Begäran har dock inte inneburit att anslaget till Svenska Filminstitutet ökat. Däremot har regeringen för åren 2006 till 2008 tilldelat Filminstitutet 2,5 milj.kr årligen i accessmedel motsvarande sju heltidstjänster. I december 2008 fattade regeringen beslut om att även för år 2009 bevilja Filminstitutet accessmedel i samma omfattning som tidigare. De beviljade accessmedlen ligger i nivå med den förstärkning Filminstitutet tidigare begärt.

Accessmedlen är av synnerligen stor betydelse för möjligheterna att samla in, vårda, bevara och tillgängliggöra den kulturhistoriskt värdefulla filmen som tas om hand av arkivet i Grängesberg. Accessmedlen har inneburit att verksamheten vid arkivet kan bedrivas på en rimlig nivå. Mängden film som behöver tas om hand är fortfarande mycket stor. De filmerna som är aktuella finns i dag hos såväl privatpersoner som kulturinstitutioner, föreningar och företag och utan den aktiva insamlingen som arkivet bedriver är risken stor att dessa historiska dokument skulle gå förlorade för såväl forskning som allmänhet. Intresset att deponera film är större än resurserna för att ta emot. Därmed tvingas arkivet till noggranna prioriteringar.

Beviljade accessmedel gäller under år 2009. För att bibehålla nuvarande kapacitet för att rädda och bevara den kulturhistoriskt värdefulla filmen begär Svenska Filminstitutet en förstärkning av medlen för arkivet i Grängesberg med sammanlagt 2,5 Mkr.

Sammanfattning av äskanden

Mot bakgrund av ovanstående äskar Svenska Filminstitutet en höjning av anslaget för år 2010 om sammanlagt 5,5 Mkr. fördelat på följande verksamheter:

- Ökat stöd till regionerna	· 3 Mkr
- Ökat stöd till Filmarkivet i Grängesberg	2,5 Mkr

Stockholm den 28 februari 2009

Svenska Filminstitutet

Cissi Elwin Frenkel
VD